

Zaaknummer	629893
Portefeuillehouder	Mw. drs. M. Sanderse MCA, wethouder
Voorstel	Visie Buitenruimte Gooise Meren

Aan de raad,

1. Beslispunten

1. De Visie Buitenruimte vast te stellen en daarmee te kiezen:
 - voor de kwaliteit van onze bezittingen in de buitenruimte;
 - om de gelijkwaardige samenwerking tussen gemeente en samenleving verder vorm te geven, in lijn met het Programma Doe-democratie en het wijk- en kerngericht werken;
 - om de buitenruimte zo duurzaam mogelijk in te richten, te onderhouden en te beheren.

2. Inleiding

Hoe ziet de buitenruimte van de toekomst eruit in Gooise Meren? Hoe vertalen de Visie en Missie van Gooise Meren zich naar een hoogwaardige leefomgeving? Welke impact hebben ontwikkelingen als het veranderende klimaat, duurzaamheid en vergrijzing op de buitenruimte en het gebruik van openbare gebouwen? Hoe kan de gemeente inwoners meer faciliteren? Waar dan wel of juist niet en hoe werkt dat? Onder invloed van allerlei maatschappelijke, bestuurlijke, financiële, economische en klimatologische ontwikkelingen is de buitenruimte voortdurend in beweging. Er wordt meer gevraagd dan een buitenruimte die schoon, heel en veilig is; die nuttig en leuk is ingericht. Steeds meer ontstaat het besef dat de buitenruimte een middel is om bij te dragen aan maatschappelijke en bestuurlijke doelstellingen. Steeds meer spelen sociale motieven een rol bij de inrichting en het beheer van de fysieke buitenruimte. Dat vraagt om een brede, integrale blik op de buitenruimte.

Er zijn acht aanleidingen om nú met een visie buitenruimte te komen.

1. We zijn één gemeente Gooise Meren geworden. Het betekent dat we onze krachten bundelen met oog voor de eigenheid van de kernen, buitenwijken en buitengebieden.
2. Het gebruik van de buitenruimte verandert. We zijn er veel vaker te vinden en nemen er meer verantwoordelijkheid voor.
3. We willen dat de buitenruimte en de gebouwen toegankelijk zijn. We streven ernaar dat alle inwoners met of zonder beperking gebruik kunnen maken van de buitenruimte, het groen en de gebouwen in onze gemeente.
4. Onze economische speerpunten richten zich op een slimmere inrichting. De kwaliteit van Gooise Meren kunnen we versterken door slimme verbindingen te maken tussen aantrekkelijke bestemmingen (zie Economische visie).
5. Het moet duurzamer. We willen een van de duurzaamste gemeente zijn van Nederland en met circulaire economie voorop lopen in regio Gooi en Vechtstreek. Een duurzame, veerkrachtige buitenruimte is ons visitekaartje.
6. We willen nog beter samenwerken. Het samenspel tussen overheid en samenleving verandert. Er is meer ruimte voor initiatief van inwoners en ondernemers. Zij zijn de kenners van hun eigen buurt. Als gemeente zijn we er om mét de samenleving dingen mogelijk te maken.
7. We willen een goede rentmeester zijn. Het beheer van de onze bezittingen vraagt geld. Dat moet op een juiste manier besteed worden. Dan is een goede visie op de buitenruimte onmisbaar.

8. De Omgevingswet vraagt om een nauw samenspel van inwoners, bedrijven en gemeente. De kern is dat we samen met inwoners, ondernemers en in samenspraak met medeoverheden meer integraal gaan werken aan de ontwikkeling en het (goede) gebruik van de fysieke leefomgeving.

3. Beoogd effect

Een openbare ruimte met prettige, toegankelijke en veilige plekken. Een openbare ruimte die met aandacht en samen met de gebruikers duurzaam is ingericht, onderhouden en beheerd. Een openbare ruimte waar we graag zijn en waar we graag bezoekers, recreanten en toeristen ontvangen.

4. Argumenten en onderbouwing

1.1 Met de Visie Buitenruimte gaan we voor kwaliteit

Kwaliteit van leven voert in Gooise Meren de boventoon. Die kwaliteit vinden we terug in al onze bezittingen in de buitenruimte. In onze buitenruimte worden de kernwaarden zichtbaar: groen, monumentaal en duurzaam. Het groene karakter en het open landschap blijven vóór alles behouden, ook voor generaties na ons. We waarderen onze geschiedenis en het gevarieerde landschappelijk groen en cultuurhistorisch erfgoed dat daar deel van uitmaakt. Onze voetafdruk houden we zo klein mogelijk door de buitenruimte zo duurzaam mogelijk (her) in te richten, te onderhouden en te beheren. Om dat te bereiken hebben we uitgangspunten geformuleerd voor de inrichting en kwaliteit van de buitenruimte en de gebouwen.

1.2 De Visie Buitenruimte sluit aan bij onze ambities meer samen te werken met de samenleving

Het samenspel tussen overheid en samenleving verandert. Er is meer ruimte voor initiatief van inwoners en ondernemers. Zij zijn de kenners van hun eigen buurt. Als gemeente zijn we er om mét de samenleving dingen mogelijk te maken. Om aan te sluiten bij de stroom van inwoners die invloed uitoefenen op de eigen leefomgeving: groenvoorzieningen in eigen beheer, informele buurtnetwerken, 'ongeplande' initiatieven en nog veel meer. Onze visie beoogt een gelijkwaardige samenwerking tussen gemeente en samenleving, in lijn met het Programma Doe-democratie en het wijk- en kerngericht werken. Bij samenwerking hoort ook het besef van een gedeelde verantwoordelijkheid. Dat we met elkaar duurzame keuzes te maken hebben, er verschillende belangen kunnen spelen en het budget niet tot in de hemel reikt.

1.3 Met de Visie Buitenruimte gaan we voor een duurzame, veerkrachtige buitenruimte

Duurzaamheid vraagt oog voor de toekomst. Door de gemeente duurzaam te ontwikkelen maken we het mogelijk dat wij en de volgende generaties ook in de toekomst aan de behoeften kunnen voldoen. En dat schadelijke effecten niet worden afgewenteld op volgende generaties. De gemeente Gooise Meren zoekt duurzaamheid in de samenhang op sociaal-cultureel, economisch en ecologisch vlak. Dit speelt op verschillende schaalniveaus een rol, zowel op het niveau van de gemeente, de wijk als het gebouw. We spelen in op (technologische) innovatieve ontwikkelingen.

1.4 De Visie Buitenruimte vormt de basis voor de integrale Omgevingsvisie

De kern van deze nieuwe Omgevingswet is dat we samen met inwoners, ondernemers en in samenspraak met medeoverheden meer integraal gaan werken aan de ontwikkeling en het (goede) gebruik van de fysieke leefomgeving. Het ideaalbeeld is niet alleen dat de fysieke

leefomgeving veilig, gezond en duurzaam is, maar ook uitdrukking is van de wensen en behoeften van bewoners en ondernemers.

5. Houd rekening met en onderbouwing

1.1 Van visie op de buitenruimte naar de uitwerking in beheerplannen

De Visie Buitenruimte is het kader op basis waarvan de daadwerkelijke onderhoudsinspanningen worden gepland in beheerplannen (inclusief financieringsplannen) voor groen, spelen, gebouwen, begraafplaatsen, verlichting en verkeersvoorzieningen, wegen en straatmeubilair, kunstwerken, water en riolering. De visie is een richtingwijzer, maar geeft niet in detail weer op welke wijze het beheer en onderhoud van de buitenruimte wordt uitgevoerd. Dat is de nadere uitwerking in beheerplannen. Het geeft wel de ambities aan voor de kwaliteit van de buitenruimte.

1.2 Er is een verwacht tekort in de huidige situatie

De gemeente is vorig jaar gestart met een traject om de huidige beheerplannen te actualiseren (wat hebben we aan gezamenlijke bezittingen, wat is er nodig in de praktijk en heeft dit consequenties voor de financiën?). Naar verwachting zijn er te weinig middelen in de huidige situatie voor het beheer en onderhoud van de openbare bezittingen (groen, begraafplaatsen, wegen, riolering etc.). Eind maart 2018 is de actualisatie van beheerplannen klaar. Met de Perspectiefnota is bekend wat de omvang is van het verwachte tekort. In het Meerjarenperspectief is hier een voorschot op genomen door een voorziening te treffen (250.000 in 2019, 500.000 in 2020 en 750.000 in 2021).

6. Duurzaamheid

We willen een van de duurzaamste gemeente zijn van Nederland en met circulaire economie voorop lopen in regio Gooi en Vechtstreek. Een duurzaam ingerichte, veerkrachtige buitenruimte is ons visitekaartje. Niet voor niets zijn de kernwaarden van onze gemeente: groen, monumentaal en duurzaam. Bijvoorbeeld omdat we een straat of plein flexibel gebruiken, de gebruikte materialen degelijk zijn en een tijdloze uitstraling hebben. En omdat we zuinig omgaan met grondstoffen, oog hebben voor energiezuinigheid, plant- en diervriendelijkheid, regen- en hittebestendigheid. De focus op een klimaatbestendige inrichting van de buitenruimte is noodzaak, omdat het klimaat verandert. Onze visie sluit aan bij de beweging Samen Sneller Duurzaam, een initiatief van inwoners, ondernemers en gemeente.

7. Financiële onderbouwing

In hoofdstuk 4 van de visie zit een aantal voorstellen, die we in de Perspectiefnota 2019 willen meenemen. De Perspectiefnota is het integraal afweegmoment voor het aanbieden van nieuw beleid aan de gemeenteraad.

8. Communicatie en participatie

8.1 Ruimtedagen

De buitenruimte is van ons allemaal. Het spreekt dus voor zich dat de gemeente de visie opstelde met gebruikers van de ruimte. Tijdens de Ruimtedagen van 25 september tot en met 7 oktober 2017 werden meer dan 400 gesprekken gevoerd. Razende Reporters trokken erop uit in de vier kernen, buitenwijken en buitengebieden. Zij knoopten spontane gesprekken aan met inwoners over de buitenruimte en openbare gebouwen. In dit traject hebben we de 'buitenwereld'

binnengehaald, door ze te vragen wat zij belangrijk vinden in de openbare ruimte. Zij zijn immers de gebruikers. Onze belofte is tenslotte dat we als moderne gemeentelijke organisatie de samenwerking zoeken bij het maken van plannen, en dat we nadenken over de vraag 'Hoe is het mogelijk?

8.2 Reactiematrix

We hebben onze samenwerkingspartners daarna gevraagd te reageren op de conceptvisie. Hun opmerkingen treft u in de reactiematrix aan. De reacties hebben ertoe geleid dat de visie op onderdelen is aangescherpt.

8.3 Publieksversie van de visie

Na vaststelling van deze visie maken we een publieksversie in de vorm van een onlinemagazine. Zodat de visie gemakkelijk toegankelijk is voor allen die hebben deelgenomen aan het participatieproces. Uiteraard is de publieksversie ook toegankelijk voor andere geïnteresseerden. Het magazine wordt onder de participanten verspreid en gepromoot via Facebook en de gemeentepagina.

9. Uitvoering / tijdpad / evaluatie

1. Nu de visie gereed is, wordt het beheer uitgewerkt in concrete beheerplannen voor onze gezamenlijke bezittingen.
2. In het uitvoeringsplan voor de korte termijn (hoofdstuk 4) geven we aan hoe we de komende jaren in de vier kernen inclusief onze buitenwijken en de buitengebieden samen (verder) aan de slag gaan. Bij de uitwerking van onze plannen wordt de inwoner betrokken op een gelijkwaardige samenwerkende manier. En uiteraard ook onze samenwerkingspartners, die een bijdrage hebben geleverd aan deze visie.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van Gooise Meren,

D.J. van Huizen
Gemeentesecretaris

drs. H.M.W. ter Heegde
Burgemeester

Bijlage(n)

1. Visie Buitenruimte
2. Reactiematrix

De Raad Gooise Meren

Gelezen het voorstel 'Visie Buitenruimte' met zaaknummer 629893 van het college van burgemeester en wethouders en gelet op het aangenomen amendement 'Verbetering beantwoording reactiematrix Visie Buitenruimte',

Besluit

De Visie Buitenruimte vast te stellen en daarmee te besluiten:

- voor kwaliteit van onze bezittingen in de buitenruimte;
- om de gelijkwaardige samenwerking tussen gemeente en samenleving verder vorm te geven, in lijn met het Programma Doe-democratie en het wijk- en kerngericht werken;
- om de buitenruimte zo duurzaam mogelijk in te richten, te onderhouden en te beheren.

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van de gemeente Gooise Meren, gehouden op 14 februari 2018.

De griffier

De voorzitter

Mevrouw drs. M.G. Knibbe

drs. H.M.W. ter Heegde